

SMILTENES NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģ. Nr.90009067337, Dārza iela 3, Smiltene, Smiltenes novads, LV-4729
tālr.: 64774844, e-pasts: dome@smiltenesnovads.lv

LĒMUMS

Smiltenē

2021.gada 27.oktobrī

Nr. 269
(protokols Nr. 12., 32.§.)

Saistošo noteikumu Nr.13 “Par palīdzību bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam pēc pilngadības sasniegšanas Smiltenes novadā” projekta apstiprināšana un saistošo noteikumu izdošana

Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvotu vietu likuma Pārejas noteikumu 17. punktu, 2021. gada pašvaldību vēlēšanās ievēlētā novada dome izvērtē novadu veidojošo bijušo pašvaldību pieņemtos saistošos noteikumus un pieņem jaunus novada saistošos noteikumus.

Patreiz Smiltenes novada pašvaldības nodrošināto materiālo atbalstu bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem, to apmērus un saņemšanas nosacījumus nosaka Smiltenes novada domes 2019. gada 30.oktobra saistošie noteikumi Nr. 15/19 “Par palīdzību bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam pēc pilngadības sasniegšanas Smiltenes novadā”, Raunas novada domes 2019. gada 27.februāra saistošie noteikumi Nr.72 “Pabalsts audžuģimenēm, bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem” un Apes novada domes 2017.gada 23.novembra saistošie noteikumi Nr.8/2017 “Par sociālās palīdzības pabalstiem Apes novadā” un Smiltenes novada domes 2017.gada 25.oktobra saistošie noteikumi Nr.14/17 “Par sociālās palīdzības pabalstiem Smiltenes novadā”.

Smiltenes novada pašvaldības dome ir izvērtējusi novada veidojošo (Apes, Raunas un Smiltenes novada) pašvaldību saistošos noteikumus par palīdzību bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam pēc pilngadības sasniegšanas un, ievērojot Labklājības ministrijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādātās vadlīnijas par pašvaldības nodrošināto atbalstu bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem, ir izstrādājusi jaunus saistošos noteikumus “Par palīdzību bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam pēc pilngadības sasniegšanas Smiltenes novadā”, kas nosaka pašvaldības pabalstu veidus, to apmēru, piešķiršanas un izmaksas kārtību audžuģimenei, un ir izstrādāti ar mērķi uzlabot minētajai personu grupai sniegto materiālo atbalstu, kas atbilstu augstāka juridiska spēka normatīvajiem aktiem. Saistošo noteikumu projekta redakcijā ir ietverts gan Ministru kabineta noteikumos paredzētais materiālais atbalsts, kas pašvaldībai jāsniedz bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem, gan pašvaldības palīdzība, kas šajā jomā tiek sniegta pēc pašvaldības iniciatīvas. Bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pašvaldībā pieejamais materiālais atbalsts ir apvienots vienos saistošajos noteikumos, būtiski atvieglojot nepieciešamās informācijas iegūšanas iespējas.

Saistošo noteikumu projekts izstrādāts pamatojoties uz sekojošiem normatīvajiem aktiem.

Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 35.panta trešo daļu, ja ir apmierināts pamatots pašvaldības iedzīvotāju pieprasījums pēc pabalsta garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai un dzīvokļa pabalsta, pašvaldība, izvērtējot mājsaimniecības ienākumus, ir tiesīga no pašvaldības pamatbudžeta izmaksāt arī citus pabalstus mājsaimniecības pamatvajadzību apmierināšanai. Savukārt šā panta trešajā daļā minēto pabalstu veidu, apmēru, izmaksas kārtību un personas, kuras ir tiesīgas saņemt šos pabalstus, nosaka pašvaldības saistošajos noteikumos.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 12.panta ceturrtā daļa nosaka, ka katram bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam valsts un pašvaldība nodrošina Ministru kabineta noteiktās sociālās garantijas.

Minētā likuma 43.pants nosaka, ka palīdzības sniegšanu pēc ārpusģimenes aprūpes izbeigšanās, izbeidzoties aizbildnībai, izbeidzoties bērna aprūpei audžuģimenē vai bērnu aprūpes iestādē, pašvaldība atbilstoši likumam “Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” nodrošina bāreni vai bērnu, kurš bija atstāts bez vecāku gādības, ar dzīvojamo platību un, saskaņā ar Ministru kabineta noteiktajām sociālajām garantijām, sniedz citu palīdzību arī pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas. Saskaņā ar norādītā panta otro daļu, tiesības uz neizmantotajām sociālajām garantijām personai saglabājas ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai.

Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumu Nr.857 “Noteikumi par sociālajām garantijām bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam, kurš ir ārpusģimenes aprūpē, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās” 27.punkts nosaka, ka pašvaldība, kuras bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par bērna ārpusģimenes aprūpi, pēc ārpusģimenes aprūpes izbeigšanās audžuģimenē vai pie aizbildņa pilngadību sasniegušajam bērnam izmaksā naudas līdzekļus patstāvīgas dzīves uzsākšanai, kuru apmērs nav mazāks par 250 *euro*, bet personām ar invaliditāti no bērnības - 327 *euro*.

Minēto noteikumu 30.punkts nosaka, ka pašvaldība, kuras bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par bērna ārpusģimenes aprūpi, pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās pilngadību sasniegušajam bērnam piešķir vienreizēju pabalstu sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei. Minētā pabalsta apmērs nedrīkst būt mazāks par 820,05 *euro*. Tā ir puse no summas, kas nepieciešama, lai aprīkotu mājokli ar nepieciešamo sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra minimumu patstāvīgas dzīves uzsākšanai.

Minēto noteikumu 31.punkts nosaka, ja pilngadību sasniegušais bērns mācās vispārējās vai profesionālās izglītības iestādē, kas ir tiesīga izsniegt valsts atzītus vispārējās izglītības vai valsts atzītus profesionālo izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinājošus dokumentus, un saskaņā ar izglītības jomu regulējošajos normatīvajos aktos noteikto kārtību sekmīgi apgūst izglītības programmu, pašvaldība, kuras bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par bērna ārpusģimenes aprūpi, viņam izmaksā pabalstu ikmēneša izdevumiem, kas nav mazāks par 109 *euro*, personām ar invaliditāti no bērnības 165 *euro* mēnesī.

Minēto noteikumu 31. prim punkts noteic, ja pilngadību sasniegušais bērns studē augstskolā vai koledžā, kas ir tiesīga izsniegt valsts atzītus diplomus, un saskaņā ar studiju procesu regulējošajos normatīvajos aktos noteikto kārtību sekmīgi apgūst studiju programmu, pašvaldība, kuras bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par bērna ārpusģimenes aprūpi, viņam izmaksā pabalstu ikmēneša izdevumiem, kas nav mazāks par 109 *euro*, personām ar invaliditāti no bērnības 165 *euro* mēnesī. Pabalsta izmaksu aptur studiju pārtraukuma laikā un to atjauno, ja studijas tiek atsāktas. Par studiju pārtraukšanu studiju procesu regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pilngadību sasniegušajam bērnam ir pienākums nekavējoties informēt pašvaldību, kura izmaksā pabalstu ikmēneša izdevumiem.

Atbilstoši Ministru kabineta 2020. gada 17. decembra noteikumu Nr. 809 “Noteikumi par mājāsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanu un sociālās palīdzības saņemšanu” 3. pielikumam, ir mainīta mājokļa pabalsta piešķiršanas kārtība, nosakot, mājokļa pabalsta aprēķināšanai izmantojamās izdevumu pozīciju minimālās normas.

Ievērojot norādīto, izstrādātajā saistošo noteikumu projektā saglabāti materiālā atbalsta veidi un apmēri, lai nepasliktinātu līdz šim saņemto sociālās palīdzības atbalsta apjomu. Saistošajos noteikumos tiek saglabāts pabalsts mācību līdzekļu iegādei, uzsākot mācību gadu, pabalsts remontmateriālu iegādei, ja piešķirta dzīvojamā platība Smiltenes novada administratīvajā teritorijā par palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā noteiktajā kārtībā, bet tajā nepieciešams veikt kosmētisku remontu, kā arī pabalsts pilngadību sasnieguša bāreņa integrēšanai sabiedrībā.

Saistošie noteikumi nosaka materiālā atbalsta veidus, to apmēru un saņemšanas kārtību, nedublējot Ministru kabineta noteikumos par materiālo atbalstu bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem ietvertu regulējumu. Ieviestās izmaiņas saistošo noteikumu tiesiskajā regulējumā pilnveidos atbalsta sistēmu pilngadību sasniegušajiem jauniešiem, paredzot nepieciešamo finansējumu un pakalpojumus, lai saņemtu visas normatīvajos aktos paredzētās sociālās garantijas atbilstoši mērķim visā Smiltenes novada teritorijā.

Saistošajos noteikumos noteiktajiem atsevišķiem pabalstu veidiem ir palielināti minimāli noteiktie atbalsta apmēri, ņemot vērā pašreizējos ekonomiskos apstākļus un tirgus cenas valstī, kā arī, lai sasniegtu atbilstošu atbalstu, nodrošinot sociālās garantijas bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās.

Saistošo noteikumu izpildi nodrošinās pašvaldības iestāde “Smiltenes novada Sociālais dienests”. Saistošo noteikumu izpilde neietekmēs tās institūcijas funkcijas un uzdevumus, kura nodrošinās saistošo noteikumu izpildi. Saistošie noteikumi nosaka administratīvās procedūras un veicamās darbības palīdzības saņemšanai bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem, pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās.

Ņemot vērā norādīto, domes Sociālo un veselības jautājumu patstāvīgās komitejas 2021.gada 17. augusta atzinumu (sēdes protokols Nr.2), domes Finanšu un attīstības jautājumu patstāvīgās komitejas 2021.gada 19. oktobra atzinumu (sēdes protokols Nr.4) un pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 41.panta pirmās daļas 1.punktu, 43.panta trešo daļu, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 35.panta trešo daļu, Bērnu tiesību aizsardzības likuma 12.panta ceturto daļu, 43.pantu, Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumu Nr.857 “Noteikumi par sociālajām garantijām bāreņiem un bez vecāku gādības palikušam bērnam, kurš ir ārpusģimenes aprūpē, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās” 27., 30., 31., 31.¹ punktu, likuma “Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” 25.² panta pirmo un piekto daļu, atklāti balsojot ar 14 balsīm "PAR"- (Ainārs Mežulis, Andris Abrāmovs, Astrīda Harju, Dainis Aļeksējevs, Edgars Avotiņš, Ervīns Labanovskis, Gita Mūrniece, Ilze Vergina, Inga Ērgle, Māris Zālītis, Mārtiņš Vīgants, Otārs Putrālis, Raivis Vizulis, Toms Markss), "PRET" – nav, "ATTURAS" – nav,

Smiltenes novada pašvaldības dome

NOLEMJ:

1. Apstiprināt saistošos noteikumus Nr.13 „Par palīdzību bāreņiem un bez vecāku gādības palikušam bērnam pēc pilngadības sasniegšanas Smiltenes novada pašvaldībā” (pielikumā).
2. Smiltenes novada pašvaldības Kancelejas nodaļai nosūtīt saistošos noteikumus Nr.13 un to paskaidrojuma rakstu 3 (trīs) darba dienu laikā pēc to parakstīšanas rakstveidā un elektroniskā veidā atzinuma sniegšanai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.
3. Pēc Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas atzinuma saņemšanas, publicēt saistošos noteikumus Nr.13 un to paskaidrojuma rakstu oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.
4. Saistošos noteikumus Nr.13 pēc to stāšanās spēkā publicēt pašvaldības mājaslapā internetā un izlikt tos redzamā vietā Smiltenes novada Centrālās administrācijas ēkā un pagastu pārvaldēs, kā arī publicēt informāciju par saistošajiem noteikumiem Nr.13 pašvaldības bezmaksas izdevumā „Smiltenes novada Pašvaldības Vēstis”.
5. Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas dienu.

Domes priekšsēdētājs

E.Avotiņš